

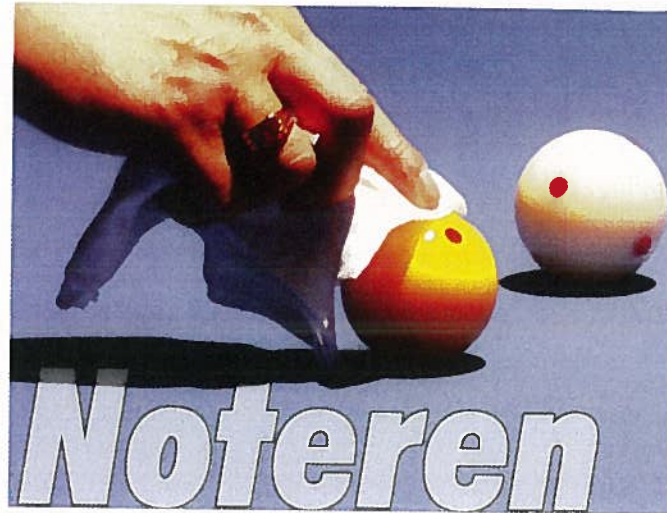
Hou altijd een vaste volgorde aan

Het plaatsen van de ballen in de beginpositie wordt in het Spel en Arbitrage Reglement redelijk uitvoerig beschreven. Maar niet alles wat er mee te maken heeft, staat erin. Het zou ook veel te ver voeren om alles waar je mogelijksterwijs mee te maken zou kunnen krijgen, in een reglement te stoppen.

En van die dingen die niet opgeschreven staan, maar die wel waard zijn om onder de aandacht te brengen, is hoe je te werk gaat bij het plaatsen van de ballen in de beginpositie. Als je het goed wilt doen, hou je een bepaalde vaste volgorde aan. Je begint altijd met de rode bal. Die komt op het bovenacquit. Op veel biljarts zijn zowel aan het bovineind als beneden op de afstootlijn drie merkpunten aan gebracht. Dan kan er van beide kanten worden afgestoten. Waar dan de speler gaat staan voor de beginstoot is beneden. Van die drie merkpunten aan het bovineind is het middelste het bovenacquit. Daar komt de rode bal. Daar begin je mee. De rode bal plaats je als eerste. Als de rode bal goed op z'n plaats ligt ga je de andere ballen plaatsen. Eerst de niet-speelbal, de 'andere bal'. Die komt op het benedenacquit. Als we het hebben over boven- of benedenacquit en er zijn drie merkpunten naast elkaar, dan bedoelen we altijd het middelste van die drie merkpunten. Benedenacquit, dus. Daar plaats je de 'andere bal'. Het laatst plaats je de speelbal. Die komt op één van de acquits

naast het benedenacquit. Het rechter of het linker. Mag allebei. Als de speler geen voorkeur voor links aangeeft, plaats je de speelbal altijd op rechts. Je vraagt ook niet aan de speler waar hij zijn bal wil hebben. Altijd rechts tenzij de speler aangeeft een voorkeur voor links te hebben.

Is het nou zo belangrijk om altijd een vaste volgorde aan te houden? Er zijn een heleboel spelers voor wie het niets uitmaakt of je volgens een vast ritueel te werk gaat of niet. Maar er zijn ook spelers, heus ze zijn er echt, bij wie de concentratie zo fragiel is dat de geringste afwijking van waar ze zich op ingesteld hebben, storend werkt. Er is trouwens nog een reden om het plaatsen van de ballen volgens een vast patroon te doen. Eerst de rode, daarna de 'andere bal' en als laatste de speelbal. Zou je het andersom doen en de rode voor 't laatst bewaren, dan loop je de kans dat een speler die op wil schieten, al gaat aanleggen voor de afstoot terwijl jij nog bezig bent om de rode bal te plaatsen. Of al afstoot voor jij daar gereed voor bent. Als dat gebeurt neemt de speler in feite de lei-

ding van de partij min of meer over. Voor zo'n speler zal accepteren van jouw beslissingen ook minder vanzelfsprekend zijn.

Je moet als arbiter altijd proberen om zelfverzekerd te werk te gaan. Ook bij het begin van een partij. Zonodig geef je, naar de speler toe, aan dat hij nog even bij de tafel moet wegblijven zolang jij bezig bent. Als jij gereed bent en gecontroleerd hebt dat alles in orde is, neem je je plaats als arbiter in bij de afstoot. Vervolgens zeg je de speler dat 'ie z'n gang kan gaan.

Piet Verhaar
 pietvangerte@hotmail.com